

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/177/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714211636
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2014:5714211636.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudcom JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Y.Á. L., W.. XX.XX.XXXX, t.č. v dočasnej ústavnej starostlivosti Detského domova Istebné, 144 Istebné, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka U. L., W.. XX.XX.XXXX, F. H. V.W. XX, U. a I. T. L., W.. XX.XX.XXXX, F. H. V. XX, U. v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

N a r i a d ť u j e nad mal. Y.C., W.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Istebné, 027 53 Istebné 144.

Účinnosť výkonu ústavnej starostlivosti súd zhodnotí v mesiaci marec a september každého kalendárneho roka.

Detský domov Istebné predloží súdu správu o zverení maloletej, o jej zdravotnom stave, o jej vzdelávaní, o osobitných potrebách a jej záujmoch vždy do 28.2. a 31.8. každého kalendárneho roka.

Matka maloletej j e p o v i n n á platiť na výživu maloletej výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona od 03.09.2014 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám Detského domova Istebné.

Otec maloletej j e p o v i n n ý platiť na výživu maloletej výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona od 03.09.2014 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám Detského domova Istebné.

Dlžné výživné za obdobie od 03.09.2014 do 30.09.2014 vo výške 25,20 eura sa matke p o v o ľ u j e splácať v splátkach štyrikrát po 5 eur, jedenkrát po 5,20 eura od právoplatnosti tohto rozhodnutia spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia zročnej splátky k rukám Detského domova Istebné.

Dlžné výživné za obdobie od 03.09.2014 do 30.09.2014 vo výške 25,20 eura sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v splátkach štyrikrát po 5 eur, jedenkrát po 5,20 eura od právoplatnosti tohto rozhodnutia spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia zročnej splátky k rukám Detského domova Istebné.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Dňa 28.08.2014 navrhovateľ podal na tunajšom súde návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by súd maloletú umiestnil do detského domova a zároveň požiadal o začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti. V návrhu uviedol, že rodina maloletej sa nachádza v jeho evidencii od júna 2012, kedy bol na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doručený podnet o nedostatočnej starostlivosti o maloletú, o zanedbávaní domácnosti a požívaní alkoholických nápojov zo strany oboch rodičov. Šetrením domácnosti za účasti mestskej polície bolo zistené, že rodina obýva rodinný dom, ktorý je značne zanedbaný. V domácnosti bol veľký neporiadok, všade bol zápach, špina. Obaja rodičia vykazovali známky požitia alkoholu. Obaja rodičia boli dôrazne upozornení na to, aby si upravili bytové pomery a aby maloletej vybavili nástup do materskej školy. Vzhľadom k tomu, že sa ani po dlhšej dobe situácia v rodine nezmenila, nedošlo k úprave bytových pomerov, podala ich dcéra K. L. na základe podnetu úradu návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 12P/204/2012-21 zo dňa 01.11.2012 bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej sestre K. L.. V rodine sestry sa maloletá postupne aklimatizovala a nastúpila do materskej školy. So svojimi rodičmi kontakt neprerušila. Pani L. začala na konci roku 2013 avizovať pri návšteve v jej domácnosti finančné problémy vzhľadom k tomu, že stratila zamestnanie, pričom finančné problémy boli zároveň dôvodom ohlásenia maloletej z materskej školy. V súčasnosti na Okresnom súde Martin prebieha pod sp. zn. 16P/51/2014 konanie vo veci zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti, ktorý si podala sestra maloletej, v ktorom uvádza nielen finančné problémy, ale aj problémy vo vzťahu so svojím partnerom, s ktorým spoločne vychovávajú dcéru A.. Partner jej vyčíta, že prejavuje viac pozornosti svojej sestre, než dcére a tiež vyjadril obavu, že maloletá výrazne negatívne vplyva na správanie ich dcéry, ktorá býva impulzívnejšia, drzejšia, máva výkyvy nálad a vo všetkom napodobňuje maloletú. Sestra maloletej preto nemá ďalej záujem zabezpečovať starostlivosť o ňu a v rámci jej rodiny nie je nikto schopný a ochotný sa o maloletú postarať. Rodičia neprejavujú dostatočnú snahu o vyriešenie vzniknutej situácie, obaja majú dlhoročný problém s požívaním alkoholických nápojov, vedú neusporiadaný spôsob života. K návrhu boli pripojené listiny - rodný list maloletej, určenie zariadenia, vyjadrenie materskej školy ku starostlivosti o maloletú, správa z psychologického vyšetrenia zo dňa 10.03.2014, rozhodnutie o prijatí do ZŠ a MŠ A. Bernoláka Martin.

Uznesením č.k. 19P/177/2014-12 zo dňa 28.08.2014 súd ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka pre konanie, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin. Uznesením č.k. 19P/177/2014-13 zo dňa 02.09.2014 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil povinnosť Ivete Smrečkovej (sestre maloletej) odovzdať maloletú do dočasnej ústavnej starostlivosti Detského domova Istebné. Uznesením č.k. 19P/177/2014-17 zo dňa 03.09.2014 súd z úradnej povinnosti začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti.

Pojednávania nariadeného v tejto veci sa nezúčastnil Detský domov Istebné, pričom svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti, čo súd aj za splnenia podmienok stanovených § 101 ods. 2 OSP učinil.

Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletej, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinami tvoriacimi súdny spis a pripojenými spismi tunajšieho súdu 16P/99/2014, 12P/204/2012.

Matka maloletej súhlasila, aby mal. bola umiestnená do detského domova, pokiaľ si ona nájde robotu a nezlepšia sa rodinné bytové podmienky. Je evidovaná na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, nepoberá žiadnu podporu. Prácu si aktívne hľadá. V prípade určovania dlžného výživného požiadala o možnosť splácať ho v splátkach po 5 eur.

Otec uviedol, že sa nezmenili dôvody, ktoré viedli k nariadeniu predbežného opatrenia. Stále je nezamestnaný, nemôže si nájsť prácu, pretože je invalidným dôchodcom. Poberá invalidný dôchodok

vo výške 201,70 eura mesačne. Príležitostne si privyrába brigádami. Čo sa týka bytovej situácie, tá sa tiež žiadnym spôsobom nezmenila, neurobili žiadne úpravy, nie je tam stále ani sociálne zariadenie a to z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Vlastní iba rodinný dom, v ktorom byvajú a ten je na rozsypanie. Na elektriku, ani vodu nemajú peniaze. Elektriku nemajú pomaly dva roky. Vodu berú od susedy, a tej za to platia mesačne 10 eur. Súhlasil, aby maloletá bola umiestnená do detského domova. Mal. veľmi dobre prospieva v škole, má jednotky a veľmi sa jej tam páči. Pravidelne ju v detskom domove navštevujú a sú s ňou aj v telefonickom kontakte. Rovnako ju navštevujú aj súrodenci a jej teta. V prípade určovania dlžného výživného požiadal o možnosť splácať ho v splátkach po 5 eur.

Kolízny opatrovník zotrval na podnete, nakoľko zo strany rodičov nedošlo k žiadnym podstatným zmenám, ktoré by odôvodňovali zmenu názoru. Vzhľadom na skutočnosti, ktoré odzneli na pojednávaní navrhol, aby nad maloletou bola nariadená ústavná starostlivosť s tým, že rodičia by boli povinní prispievať na výživu maloletej minimálnym výživným vo výške 27,13 eura mesačne k rukám detského domova od jej umiestnenia, t.j. od 03.09.2014.

Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 12P/204/2012-21 zo dňa 02.11.2012 bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti K. L.; každý z rodičov bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jej výživu výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 16P/99/2014-48 zo dňa 02.09.2014 bola náhradná osobná starostlivosť zrušená. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 03.10.2014.

Z oznámenia Detského domova Istebné zo dňa 03.09.2014 vyplýva, že maloletá bola dňa 03.09.2014 prijatá do samostatnej skupiny DeD, detašovaného pracoviska Bohúňova 1097/9, Dolný Kubín.

Zo správy Mesta Vrútky zo dňa 18.08.2014 vyplýva, že rodinný dom, v ktorom žijú rodičia maloletej je zanedbaný bez vody. Okolie domu je samé smetisko a neporiadok. Obaja sú nezamestnaní, majú veľké dlžoby. V okolí ich bydliska sa šíri povest', že žijú neusporiadaným životom. Osobne nie sú spôsobilí postarať sa o výchovu maloletej.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin vyplýva, že matka maloletej nie je v období za rok 2013 a za rok 2014 evidovaná ako poberateľka peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia; matka maloletej nie je evidovaná ako poberateľka pomoci v hmotnej núdzi; matka maloletej nie je evidovaná ako poberateľka štátnych sociálnych dávok.

Z odpovede k žiadosti o poskytnutie súčinnosti Sociálnej poisťovne, pobočka Martin zo dňa 19.09.2014 vyplýva, že otec maloletej poberá dávku dôchodkového poistenia, invalidný dôchodok od 08.07.1993, t.č. vo výške 201,70 eura mesačne.

Zo správy zo dňa 10.03.2014 z psychologického vyšetrenia zo Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva pri Špeciálnej základnej škole, Mudroňova 46, Martin je preukázané, že sa v prípade maloletej jedná o dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Bolo jej diagnostikované mentálne postihnutie - ľahká duševná zaostalosť z čoho vyplýva, že maloletá potrebuje individuálny prístup vo vzdelávacom procese.

Zo správy z materskej škôlky vyplýva, že maloletá ju navštevovala v období 03.09.2012 do 18.10.2013. Vždy bola čisto oblečená a upravená, do škôlky chodila v sprievode svojej sestry. Jej dochádzka bola nepravidelná. Maloletá bola veľmi citlivé, plačlivé dieťa, najmä ak prišla po dlhšej dobe. Bola nekonfliktná, v kolektíve detí obľúbená. Pri činnostiach bola málo aktívna. Riaditeľka v správe skonštatovala, že bolo veľmi potrebné, aby maloletá navštevovala škôlku pravidelne, aby sa rozvíjala komunikácia, kolektívne vzťahy a odbúrala sa citlivosť a plačlivosť.

Podľa § 54 ods. 2 - 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 ods. 1, 3 ZR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 62 ods. 1 - 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 81 ods. 1, 2 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že umiestnenie maloletej do ústavnej starostlivosti v detskom domove je momentálne jedinou možnosťou ako zabezpečiť jej zdravú, riadnu výchovu a vývoj, nakoľko rodičia nie sú schopní sa o ňu postarať s poukazom na ich aktuálne pomery - nie sú zamestnaní, jediným príjmom rodiny je invalidný dôchodok otca, nemajú vytvorené základné podmienky pre riadnu starostlivosť o maloletú. Súd zároveň nezistil žiadnu inú osobu z okruhu príbuzných alebo blízkych osôb, ktorej by mohla byť maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Obaja rodičia záujem o maloletú prejavujú, sú s ňou v pravidelnom kontakte, avšak uvedomujú si svoju situáciu a nemožnosť sa o maloletú starať osobne. S nariadením ústavnej starostlivosti obaja súhlasili. Zároveň súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol aj o výške výživného, ktorým budú rodičia prispievať na výživu maloletej uvedenému detskému domovu. Súd zobral do úvahy zárobkové a majetkové pomery rodičov a určil výživné iba v minimálnej zákonnej výške, nakoľko matka žiaden príjem nemá, otcovým príjmom je iba invalidný dôchodok a príležitostné brigády. Nie je preto v ich súčasných možnostiach a schopnostiach platiť vyššie výživné. Zameškané výživné súd určoval odo dňa prijatia maloletej do samostatnej skupiny detského domova, t.j. od 03.09.2014 do 30.09.2014. Zameškané výživné každého rodiča za pomernú časť 28-ich dní september 2014 predstavuje 25,20 eura ($27,13/30 = 0,90$ eura * 28 = 25,20 eura), ktoré súd povolil rodičom, vzhľadom na ich aktuálnu finančnú situáciu, splácať v splátkach po 5 eur mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, nakoľko sa konalo vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré možno v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať aj bez návrhu.

Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a daní právneho poučenia sa rodičia maloletej a kolízny opatrovník vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom Okresného súdu Martin ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní je potrebné uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Ďalej je potrebné označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom vidí odvolateľ nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu / Z. č. 233/1995 Z. z. v znení zmien a doplnkov/, a ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.